

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Iran's M.

آئینه ایران

بهروز سورن
۱۳ می ۲۰۲۲

جنبش دانشجویی، نگاهی به گذشته و گامی به پیش

اما هم اکنون و با تجارب موجود همانطور که در شعارهای مبارزات اخیر دیده می شود این جنبش از سوئی به تجارب گذشته آگاه است و تجربه انقلاب ضد فرهنگی جمهوری اسلامی و سرکوب خونین دهه شصت را در اختیار و حافظه خود دارد و از طرف دیگر رشد و تأثیرات مبارزات سراسر مردم کشورمان به ویژه جنبشهای خیابانی و معلمان را پیش روی خود می بیند و به لحاظ تاریخی نمی تواند از دخالت و حمایت در این مبارزات دور بماند. این جنبش هیچ گاه نظاره گر در برابر رویدادهای سیاسی طبقاتی وقت نبوده است و امروزه نیز با حضور تازه در سطح دانشگاهها مترصد پیوستن و اعلام همبستگی با آنها خواهد بود.

تجمع و راهپیمائی دانشجویان دانشگاه علم و صنعت در اعتراض به حضور نظامی رژیم در دانشگاه و نقش نهاد حراست آن بار دیگر حضور این طیف آگاه را در مبارزات عمومی مردم کشورمان نشان داد و تأکیدی بود بر آن که دانشگاه و دانشجو همچنان زنده است. این اعتراض به ویژه بر محدودیتهای اعمال شده بر خوابگاههای دانشجویی دختران این دانشگاه متمرکز شده بود. محرک آنها ابلاغیه جدید حراست در محدود کردن حق تردد دانشجویان دختر در محیط دانشگاه و پیش از آن نیز با سوء استفاده از شرایط کرونائی تحمیل مقنعه به جای روسری به آنها بوده است. حضور پولیسی نیروهای امنیتی رژیم در این دانشگاه جهت ایجاد هراس و فضای سرکوب همان عاملی است که دانشجویان را به این تجمع و راهپیمائی در صحن دانشگاه کشانیده بود. این که دانشگاه پادگان نیست و در فضای وحشت و سرکوب این مراکز علمی نمی توانند بازده علمی مناسب و درخور داشته باشند و این نهادهای حکومتی ضربات جبران ناپذیری به کارکرد و پیشرفت دانشجویان خواهند زد. در این تجمع و راهپیمائی در سطح دانشگاه شعارهایی از سوی دانشجویان سر داده شد از جمله (حراست پولیسی نمی خواهیم، نمیخواهیم).

امروزه در همه جای این کره خاکی دانشگاه حاوی دو ظرفیت اصلی و موازی است. این نیروی آگاه در هر دوی این زمینه ها و در طول تاریخ ثابت کرده است که آگاهی اش چه در زمینه های علمی و چه دانش سیاسی از ثروتهای ملی مردمی کشورها به شمار می رود و حتی توانسته است در بسیاری از موارد در زمینه ترمز زدن و ایجاد محدودیت برای کجراهان و فسادآوران حکومتی نقش مهمی بازی کند. در تأکید بر این مهم دانشجویان معترض علم و صنعت حضور نیروی حراست، نظامی و امنیتی جمهوری اسلامی در دانشگاهها را با هدف تضعیف ظرفیت سیاسی دانشگاه و دانشجویان اعلام کرده اند. (حراست آلت دست قدرت) نیز از شعارهای دانشجویان علم و صنعت بود.

این که کرامت دانشجو مهمتر از هر چیزی است و بدین ترتیب بر حقوق انسانی و دانشجویی خود مهر آگاهی زدند. در مقایسه آنچه بر خوابگاه دختران می گذرد آن را تشبیه به بند زندان کرده اند و همچنین اعلام کردند که امروزه دهه شصت نیست که نظامیان در دانشگاه ها گشت بزنند و حضور خود را نشان دهند.

دانشجو زنده است، نترسید، نترسید ما همه با هم هستیم از جمله شعارهای دانشجویان بود و تبلوری از همبستگی میان صدها دانشجویی بود که در این اعتراض شرکت داشتند. در بیانیه دانشجویان معترض آمده است که حراست دانشگاه بیش از هر نهاد دیگری محل آسایش و امنیت است. علی رغم این اعتراضات مسالمت آمیز اما تعدادی از دانشجویان با خشونت مأموران مواجه شده و بشدت مصدوم شدند.

بتازگی نیز گزارش شده است که حکم ۱۶ سال زندان برای امیرحسین مرادی و علی یونسی دو دانشجوی بازداشتی دانشگاه شریف، از سوی دادگاه انقلاب تهران صادر شده است. اتهام این دو دانشجوی نابغه افساد فی الارض، اجتماع و تبانی علیه نظام و تبلیغ علیه نظام اعلام شده است. این دو دانشجو از ماه فروردین [حمل] ۱۳۹۹ در بازداشت هستند.

جنبش دانشجویی در تاریخ مبارزات مردم کشورمان علی رغم حضور شفاف در بستر آگاهگری و دفاع از آزادی و عدالت اجتماعی اما هیچ گاه به مثابه طیفی همبسته و سراسری با مطالبات خود ویژه حضور نیافته است. یا به شکل خود به خودی تابع اراده سازمانها و احزاب سیاسی و خلاصه نیروهای خارج از محیط دانشگاهها قرار گرفته است و یا در گروههای کم تعداد در امتداد آرمانخواهی از خود گذشته است و صدمات جدی نیز دیده است.

تجربه تلاش برای ایجاد تشکیلی مستقل و سراسری مبتنی بر تمایلات و مطالبات صنفی بسیار ناچیز بوده است. آنچه بوده است به خواست و اراده وابستگان به حکومت در هاله ای از قانونیت در جمهوری اسلامی واقع شده است و با جابه جایی ها در حاکمیت یا از بین رفته است و یا در اندازه های کم اثر ظاهر شده است. این طیف هیچ گاه قائم به ذات خود و مطالبات و خواسته های مستقل و مختص به دانشجویان نبوده است. حال آن که بدون مسلح شدن به تشکیلاتی مستقل و سراسری نمی تواند نقشی شایسته در دستیابی به مطالبات این طیف و یا در همبستگی با مبارزات طبقات و اقشار اجتماعی دیگر داشته باشد.

اما هم اکنون و با تجارب موجود همانطور که در شعارهای مبارزات اخیر دیده می شود این جنبش از سوئی به تجارب گذشته آگاه است و تجربه انقلاب ضد فرهنگی جمهوری اسلامی و سرکوب خونین دهه شصت را در اختیار و حافظه خود دارد و از طرف دیگر رشد و تأثیرات مبارزات سراسر مردم کشورمان به ویژه جنبشهای خیابانی و معلمان را پیش روی خود می بیند و به لحاظ تاریخی نمی تواند از دخالت و حمایت در این مبارزات دور بماند. این جنبش هیچ گاه نظاره گر در برابر رویدادهای سیاسی طبقاتی وقت نبوده است و امروزه نیز با حضور تازه در سطح دانشگاهها مترصد پیوستن و اعلام همبستگی با آنها خواهد بود.

نقد حکومت های استبدادی و دفاع از آزادی و دموکراسی از وظایف تاریخی این طیف است اما دغدغه های فکری دانشجویان تنها پاسخ به این وظیفه تاریخی نیست. این طیف نیازها و مطالبات طیفی خود را نیز دارد. نگاه به بیرون

دانشگاه بسیار پسندیده اما این دانشجویان در دانشگاه نیز زندگی می کنند و به واقع می بینیم که کدام مشکلات و محدودیت هائی را روزانه با آن مواجه هستند. نگاه ایدئولوژیک به مبارزات دانشجویی برای ایجاد تشکل مستقل و سراسری از مشکلاتی است که در دهه های گذشته ضرورت آن را در سایه قرار داده است. احزاب و سازمانهای سیاسی ایدئولوژیک می توانند با دفاع از خواسته های مستقل دانشجویان روند دستیابی آنان به تشکل مستقل و سراسری شان را تسریع کنند حال آن که دخالت بی واسطه آنها جهت یارگیری از دانشجویان در راستای تمایلات حزبی شان نه تنها به این روند آسیب رسانده است که شکافهای درونی این طیف را نیز تعمیق کرده است. احزاب و تشکلهای سیاسی در تحقق این طرح ستراتیژیک برای دانشجویان نیز سهمی دارند. این سهم پیشگیری از تشتت و تعمیق شکافهای درونی آنها و یاری دادن به تحکیم یکپارچگی دانشجویان در دفاع از خواستها و مطالبات مشترک آنها به شکل سازمان یافته است.

خلاف نظریاتی که هر از گاهی در تعریف جنبش دانشجویی به عنوان یک بخش از جنبش کارگری منعکس می شود اما این جنبش مستقل است و زائده ای از جنبش کارگری نیست. این جنبش ولی می تواند در اندازه های استقلال خود و بنابر خاستگاه اجتماعی خود از حامیان بالقوه جنبش کارگری باشد. تمایلات سازمانی و حزبی منبعث از فرقه گرایی و دسته بندی های خود در گذشته، اگر صدمه ای به این جنبش نزده باشد، کمک شایانی هم نکرده است. تردیدی نیست که پس از فراز و فرودهای بسیار در ۴ دهه اخیر، این جنبش آبستن تحولاتی نو می باشد که نوید برآمدی جدید در مسیر راستین خود است. ایجاد تشکلی مستقل و سراسری برای ایفای نقش تاریخی خود در دفاع از حقوق این طیف و همچنین در روند رویدادهای سیاسی و طبقاتی کشورمان.

بهر روز سورن/۶/۵/۲۰۲۲

برخی از شعارها:

یکی از ما را بزنید همه ما را زده اید

دانشگاه پادگان نیست

دانشگاه زندان نیست – زندانی مجرم نیست